

## Jord- och skogsbruksutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av Parisavtalet och om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen**

**Till miljöutskottet**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av Parisavtalet och om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen (RP 200/2016 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för utlåtande till miljöutskottet.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tuija Talsi, miljöministeriet
- specialsakkunnig Matti Kahra, jord- och skogsbruksministeriet
- expert Satu-Marja Tenhiälä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- energi- och klimatchef Ahti Fagerblom, Skogsindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands miljöcentral.

### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås att riksdagen ska godkänna Parisavtalet som ingicks i Paris i december 2015. Avtalet lyder under Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring. Målet med avtalet är att hålla ökningen i den globala medeltemperaturen betydligt under 2 °C över förindustriell nivå, fullfölja ansträngningarna för att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C, öka anpassningsförmågan till skadliga konsekvenser av klimatförändringen och främja klimatmässig motståndskraft och göra finansflöden förenliga med en riktning mot låga utsläpp av växthusgaser på ett sätt som inte hotar livsmedelsproduktionen. Utskottet anser det vara ytterst viktigt att avtalet också omfattar den regionala och globala livsmedelsförsörjningen, som är absolut nödvändig med tanke på mänsklighetens framtid.

Det är nödvändigt att klimatavtalet ratificeras snabbt, och utskottet understryker behovet av en global dämpning av och anpassning till klimatförändringen. Parisavtalet är en positiv början på de

## Utlåtande JsUU 13/2016 rd

globala insatserna för att minska utsläppen. En bred ratificering av avtalet krävs för att minska utsläppen globalt. I fråga om utsläppsminskningen är målet att nå det globala högsta värdet för utsläpp av växthusgaser så snart som möjligt och att därefter snabbt minska utsläppen för att uppnå en balans mellan antropogena utsläpp av växthusgaser från källor och upptag av växthusgaser i sänkor under andra hälften av detta sekel.

För att Parisavtalets mål på lång sikt ska uppnås, förväntas parterna vidta ökade åtgärder för att minska sina utsläpp av växthusgaser. De nuvarande klimatåtgärderna är inte tillräckliga för att hejda ökningen av medeltemperaturen på jorden till mindre än 2 °C, och än mindre för att begränsa ökningen av temperaturen till 1,5 °C. För att uppnå detta mål strävar parterna efter att nå det globala högsta värdet för utsläpp av växthusgaser så snart som möjligt och att vidta snabba minskningar därefter för att uppnå en balans mellan antropogena utsläpp av växthusgaser från källor och upptag av växthusgaser i sänkor under andra hälften av detta sekel.

Att så många stater ansluter sig till klimatavtalet leder dock ännu inte till att bidragen är kommensurabla i ett globalt perspektiv. Utskottet framhåller att EU bör driva en aktiv diplomati i klimatfrågor, så att de stora utsläppsländernas bidrag når upp till samma nivå som EU:s. Efter godkännandet av Parisavtalet är det också viktigt att främja uppkomsten av ett internationellt utsläppshandelssystem. För att få till stånd jämligare konkurrensförhållanden runtom i världen krävs globalt enhetliga skyldigheter och ett gemensamt utsläppspris. Förändringarna på världsmarknaden sker dock långsamt, så EU måste tills vidare fortsätta med åtgärderna för att förhindra kolläckage inom den utsläppshandlande sektorn. Utskottet framhåller att den finländska industrin och särskilt skogsindustrin har effektiviserat sina funktioner och sänkt utsläppen kraftigt och därför klarar sig bra i en rättvis global konkurrens, om kolläckagerisken bekämpas i fortsättningen.

I Parisavtalets inledning erkänns betydelsen av livsmedelsproduktionen och den globala livsmedelsförsörjningen, liksom att systemen för livsmedelsproduktion är särskilt utsatta för skadliga konsekvenser av klimatförändringen. Det är av avgörande vikt att insatserna för att dämpa klimatförändringen planeras och genomförs på ett sätt som inte äventyrar den för försörjningstryggheten helt nödvändiga produktionen av inhemska livsmedel eller försvagar den globala livsmedelsförsörjningen.

Utskottet konstaterar att parterna genom Parisavtalet förbinder sig till att uppnå de utsläppsminskningsmål som de själv har fastställt. EU har inför Parisavtalet fastställt de olika medlemsstaternas bidrag och ställt upp som mål att utsläppen ska minska med 40 fram till 2030 (jämfört med 1990). Avsikten är att genomföra bidragsfördelningen mellan staterna genom särskild lagstiftning. Efter att Parisavtalet godkänts och trätt i kraft på internationell nivå, är EU och dess medlemsstater, inklusive Finland, tillsammans ansvariga för att det gemensamma utsläppsminskningsmålet uppnås. Utskottet hänvisar i det här sammanhanget till kommissionens förslag till förordning om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från LULUCH-sektorn i ramen för klimat- och energipolitiken samt till förslaget till förordning om den EU-interna bördefördelningen gällande utsläppsmålen för de sektorer som står utanför utsläppshandeln. Utskottet ser med stor oro på risken för att Finland, ett land som genererar en avsevärd klimatnytta genom skogarnas kolsänka, får en extra utsläppsminskningsbörda inom bördefördelningssektorn till följd av de föreslagna, ojämlika beräkningsreglerna. Utskottet understryker att förslaget under den fortsatta beredningen måste ändras så att det bättre tar hänsyn till det naturvetenskapliga fak-

## Utlåtande JsUU 13/2016 rd

tumet att skogarna alltid fungerar som sänkor om uttaget är mindre än återväxten. Om frågan avgörs utifrån kommissionens beräkningar får det allvarliga följder för utnyttjandet av skogen och därmed för vårt lands samhällsekonomi.

Finlands möjligheter att minska utsläppen är i hög grad kopplade till en ökande och mångsidig virkesanvändning. EU:s bokförings- och beräkningsregler för skog måste i sin helhet planeras och genomföras så att de är rättvisa och sporrar till att upprätthålla skogarnas kolsänka men inte i oskälig grad begränsar ett hållbart skogsbruk. Genomförandet av den kommande regleringen måste dessutom vara klart och enkelt. Utskottet ser det som nödvändigt att EU:s avgöranden kring LULUCF-sektorn och bördefördelningen görs så att Finland kan genomföra landets ambitiösa mål för bioekonomin och så att systemet uppmuntrar till hållbar odling och förnyelse av skog. Det är angeläget understryka att man genom att effektivisera återväxten och vården av skog kan såväl öka användningen av trä och träprodukter som utöka skogarnas kolsänka.

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

*att miljöutskottet beaktar det som sägs ovan.*

Helsingfors 19.10.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jari Leppä cent  
medlem Markku Eestilä saml  
medlem Pertti Hakanen cent  
medlem Teuvo Hakkarainen saf  
medlem Lasse Hautala cent  
medlem Anne Kalmari cent  
medlem Johanna Karimäki gröna  
medlem Susanna Koski saml  
medlem Kari Kulmala saf  
medlem Jari Myllykoski vänst  
medlem Mats Nylund sv  
medlem Tytti Tuppurainen sd  
medlem Harry Wallin sd  
medlem Eerikki Viljanen cent  
ersättare Mikko Kärnä cent.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.

## Utlåtande JsUU 13/2016 rd Avvikande mening 1

### Avvikande mening 1

#### Motivering

Parisavtalet är en historisk framgång för det internationella samfundet. Avtalet förpliktar alla länder till en mer ambitiös minskning av utsläppen. EU har godkänt avtalet och då det fick tillräckligt stöd kommer det träda i kraft.

Finland måste tillsammans med alla andra länder göra allt för att målen i Parisavtalet nås. Det är viktigt att utskottet ser det som nödvändigt att klimatavtalet ratificeras snabbt och understryker behovet av en global dämpning av och anpassning till klimatförändringen. EU:s nuvarande utsläppsminskningssmål kommer tyvärr inte att räcka till, utan kommer av allt att döma att åtstramas redan vid den första utvärderingen 2018.

#### *Kolläckage*

Utskottet har lyft fram sin oro för att avtalet leder till ökad risk för kolläckage och till de eventuella följderna för industrin, särskilt skogsindustrin. Den internationella forskningen stöder i huvudsak inte uppfattningen att klimatpolitiken och i synnerhet utsläppshandeln skulle ha haft särskilt negativa konsekvenser för konkurrenskraften hos de företag som omfattas av regleringen i jämförelse med företag som står utanför regleringen. Det framgår också av en studie publicerad av Statens ekonomiska forskningscentral VATT 2014.

Genomförandet av klimatpolitiken kan också föra med sig nya tillväxtmöjligheter exempelvis inom marknaden för teknik för lågutsläppsproduktion. Enligt den senaste forskningen har klimatpolitiken gynnsamma konsekvenser för utvecklingen av lågkoltekniken. En samhällsekonomi med en relativ fördel i produktionen av sådan teknik kan dra nytta av en åtstramad klimatpolitik.

#### *Bördefördelning (LULUCF)*

Utskottet har i fråga om bördefördelningen kraftigt tagit ställning för införandet av flexibilitet inom LULUCF-sektorn. Utskottet ser med oro på att de möjligheter till flexibilitet mellan LULUCF-sektorn och bördefördelningssektorn som EU planerar är otillräckliga med hänsyn till det finländska skogsbruket och gör det svårare nå de mål Finland satt upp för bioekonomin.

Kommissionens beräkningsregler för LULUCF-sektorn är skäligen och gör det möjligt säkerställa att den årliga kolsänkans storlek inte minskar orimligt mycket. Förslaget uppmuntrar till ett hållbart skogsbruk och en hållbar bioekonomi, eftersom den strävar efter att se till att den kolsänkande effekten historiskt bibehålls på samma nivå som tidigare. Dessutom skulle ett stort utrymme för flexibilitet mellan bördefördelningssektorn och markanvändningssektorn vara klimatpolitiskt ohållbart och försvaga ambitionsnivån för EU:s utsläppsminskningssmål. Möjligheten att få utsläppsrätter för återbeskogning och utnyttja rätterna inom bördefördelningssektorn är ohållbar också med tanke på den biologiska mångfalden.

## Utlåtande JsUU 13/2016 rd

Sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk, dvs. LULUCF-sektorn, kommer att omfattas av EU:s utsläppsminskningmål från och med 2020. Det är positivt, eftersom införlivandet av sektorn i den klimatpolitiska ramen gör det möjligt att sammantaget höja utsläppsminskningmålen. När referensnivån för skogsanvändningen fastställs måste man beakta de verkliga climateffekterna av markanvändningen. Medlemsländerna får inte tillåtas fastställa nationella referensnivåer utan att det görs en extern bedömning av hur kolsänkan de facto utvecklas.

EU:s klimat- och energipolitik kan vara trovärdig bara om den jämför dagens climateffekter med de framtida climateffekterna.

### *Avvikande mening*

Jag anser följaktligen

att miljöutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors 19.10.2016

Johanna Karimäki gröna

**Utlåtande JsUU 13/2016 rd**  
**Avvikande mening 2**

**Avvikande mening 2**

**Motivering**

Riksdagen ska nu godkänna klimatavtalet från Paris. Behandlingen sker raskt för att Finland ska kunna ratificera avtalet före den första partskonferensen i Marrakech i början av november. Parisavtalet är ett historiskt bevis på det internationella samfundets endräkt inför klimatutmaningen. Det är utmärkt att Finland och EU tillträder avtalet redan vid starten. Till den delen omfattar jag utskottets utlåtande.

EU:s mål för utsläppsminskningen och medlen för att nå dit behandlas separat i riksdagen. Som bäst behandlas U-skrivelser om bördefördelningssektorn och markanvändningssektorn. De frågor skrivelseerna ger upphov till måste behandlas och godkännas separat från Parisavtalet. EU:s avgöranden om LULUCF-sektorn och bördefördelningen måste fattas på naturvetenskapliga grunder. Avgörandena måste ge Finland förutsättningar att nå landets bioekonomirelaterade mål, som grundar sig på hållbart skogsbruk och hållbar förnygring med beaktande av skogarnas kolsänka.

***Avvikande mening***

Jag anser följaktligen

att miljöutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors 19.10.2016

Jari Myllykoski vänst